

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKE REVIZORSKE KOMORE
srpanj 2007. – veljača 2008.

Zagreb, veljača 2008.

SADRŽAJ

I. UVOD	3
II. DJELATNOSTI I NADLEŽNOSTI KOMORE.....	4
III. POSLOVNE AKTIVNOSTI KOMORE.....	5
IV. MEĐUNARODNA SURADNJA	9
V. ZAKLJUČAK	10

I. UVOD

Hrvatska revizorska komora (u daljnjem tekstu: Komora) ustrojena je kao pravna osoba s javnim ovlastima odnosno kao strukovna organizacija svih revizorskih društava, samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i ovlaštenih revizora koji posluju u Republici Hrvatskoj.

Donošenjem Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05) u prosincu 2005., zakonodavac i revizorska struka ističu potrebu uređivanja djelatnosti i specifičnog tržišta obavljanja usluga revizije koji su od značaja za društvo i gospodarstvo u cjelini, te s ciljevima utvrđene gospodarske strategije Republike Hrvatske.

Osnivanjem Komore kao strukovne organizacije i regulatornog tijela, uz nastojanje razvijanja i uspostave svih zakonskih funkcija i aktivnosti koje proizlaze iz odredbi Zakona o reviziji, želi se postići uredno funkcioniranje sustava revizorskog tržišta, podizanje kvalitete rada revizora, neovisnosti revizora te obavljanje postupka revizije po svjetskim standardima.

Uloga revizije u razvijenim ekonomijama svijeta od izuzetne je važnosti, a sigurno je da će i u Hrvatskoj sve više rasti njezin značaj, posebice u uvjetima tranzicijskih promjena i postojanja sive ekonomije i korupcije.

Budući da se na temelju financijskih izvještaja donose mnoge važne odluke, ne samo u poslovnim subjektima već i općenito u gospodarstvu, reviziju treba prepoznati kao značajnu djelatnost koja pružanjem svojih usluga stvara realne pretpostavke o pouzdanosti i vjerodostojnosti financijskih izvještaja, što je bitno za cijeli gospodarski sustav i stvaranje povjerenja javnosti.

To znači da reviziju treba prepoznati kao profesiju od javnog interesa.

Uz osnovne aktivnosti, odnosno nadležnosti i zadaće Komore koje određuje Zakon o reviziji, valja istaknuti da su stvoreni preduvjeti da se Komora izgradi kao institucija koja će preferirati razvitak revizorske struke, ne samo na razini države, nego i jačati suradnju s domaćim i međunarodnim asocijacijama, te suradnju sa srodnim djelatnostima.

Posebno je potrebno naglasiti da se u skladu sa smjernicama 8. Direktive europskog Parlamenta i Vijeća koje su od značaja za europski gospodarski prostor, želi i u Hrvatskoj izmjenom postojećeg Zakona o reviziji (N.N. 146/2005) uspostaviti moderno i stručno revizorsko okruženje i ostvariti ciljeve koji će prvenstveno biti usmjereni na sustavno razvijanje i djelovanje revizorske struke.

II. DJELATNOSTI I NADLEŽNOSTI KOMORE

1. prevodi, objavljuje i daje tumačenja Međunarodnih revizijskih standarda,
2. donosi kodeks profesionalne etike revizora,
3. donosi tarifu revizorskih usluga
4. predlaže program revizorskih ispita, program poznavanja zakonodavstva RH, provodi stručno obrazovanje i organizira ispite za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora,
5. izdaje certifikat ovlaštenog revizora
6. propisuje uvjete i provodi nostrifikaciju stranih isprava - certifikata ovlaštenih revizora,
7. vodi registar ovlaštenih revizora i registre samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i revizorskih društava,
8. daje prethodnu dozvolu za upis osnivanja revizorskih društava u sudski registar i upis promjena u vezi s tim društvima u sudski registar,
9. izdaje i oduzima dozvole za rad samostalnim revizorima i revizorskim društvima,
10. određuje stopu doprinosa, iznos članarine i druge prihode,
11. brine se o ugledu revizijske profesije,
12. izrađuje minimalnu metodologiju obavljanja provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora,
13. nadzire rad i provjerava kvalitetu rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, prema potrebi vodi stegovne postupke te poduzima potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti uklone i sankcioniraju, o čemu svakih šest mjeseci obavještava Ministarstvo financija,
14. organizira stručna savjetovanja s ciljem stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora i donosi program obrazovanja,
15. utvrđuje jedinstvena stajališta i objavljuje prijevode tumačenja u vezi s primjenom propisa o reviziji, uz stalno praćenje stručnog razvoja revizorske struke,
16. daje stručna mišljenja i obrazloženja članovima Komore i trećim osobama na njihov zahtjev,
17. prati provedbu propisa, predlaže izmjenu propisa i sudjeluje u postupku donošenja ili izmjena propisa,
18. obavlja i druge zadaće određene Zakonom o reviziji, odnosno Statutom Komore

III. POSLOVNE AKTIVNOSTI KOMORE

Komora je tijekom izvještajnog razdoblja srpanj 2007. – veljača 2008. u okviru svojih poslovnih aktivnosti obavljala sljedeće poslove:

Na Skupštini Komore održanoj 07. 07. 2007. usvojeni su:

- Izvješće o radu Komore za proteklo razdoblje, koje je Vlada RH usvojila zaključkom od 08.11.2007., te godišnja financijska izvješća i izvještaj o obavljenom nadzoru financijsko poslovanja Komore za 2006. godinu.
- Usvojeni su podzakonski pravni akti na temelju kojih se provode zakonske obveze i kojima se uređuje operativno poslovanje Komore i to:
  1. Pravilnik o stručnom osposobljavanju i načinu polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora,
  2. Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora,
  3. Pravilnik o provođenju nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora,
  4. Kodeks profesionalne etike revizora,
  5. Izmjene i dopune Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarine Hrvatskoj revizorskoj Komori,
  6. Pravilnik o naknadi članovima tijela Komore,
  7. Tarifa revizorskih usluga (nova),
  8. Pravilnik o počasnem članstvu,
  9. Program rada Komore i Financijski plan za 2007. godinu.

Svi usvojeni izvještaji i pravilnici objavljeni su na internet stranici Komore, dok su neki pravilnici temeljem zakonske obveze i statuta bili objavljeni u Narodnim novinama.

Donošenje novog Zakona o računovodstvu:

Kako Komora u svojstvu institucije koja predstavlja interese revizorske struke, službeno nije sudjelovala, niti je od strane Ministarstva financija bila pozvana u izradu i donošenje prijedloga Zakona o računovodstvu, to je već u mjesecu lipnju uputila svoje prijedloge i primjedbe na prijedlog nacrtu Zakona o računovodstvu i to svim nadležnim tijelima u RH, od Ministarstva financija, Uredu premijera Vlade RH, Uredu za zakonodavstvo Vlade RH, Odboru za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, Odboru za financije i državni proračun Hrvatskog sabora.

Uz ove radnje predstavnici Komore obavili su i razgovore u Ministarstvu financija i u Odboru za zakonodavstvo Hrvatskog sabora u svezi isticanja već navedenih prijedloga na nacrt Zakona o računovodstvu i posljedica koje će se dešavati u praksi.

Na konačni prijedlog Zakona o računovodstvu, koji je dan na drugo čitanje (u rujnu) u Saboru, Komora je uložila amandman kojim traži odgađanje njegovog donošenja, uz obrazloženje brojnih neusklađenosti sa Zakonom o reviziji i Zakonom o trgovačkim društvima. Uložene primjedbe i amandman nisu se usvojili, ali se primjena članka 12. stavka 4. i članka 17. odgađa do prijema Republike Hrvatske u članstvo EU.

Tijekom izvještajnog razdoblja od srpnja 2007. do veljače 2008. godine Upravno vijeće Komore održalo je tri sjednice:

1. sjednica dana 03. listopada 2007.
2. sjednica dana 20. studenoga 2007.
3. sjednica dana 29. siječnja 2008.

Na sjednicama su raspravljane određene činjenice i problematika vezana uz poslovanje Komore, revizorskih društava, samostalnih revizora, obavljanja poslova revizije, te druga materija vezana uz područje revizije. Na sjednicama Upravnog vijeće donesene su različite odluke u smislu provođenja određenih provedbenih akata, putem kojih se treba intenzivirati provođenje Zakona o reviziji i to posebno po prioritetima koji su zacrtani u Programu rada.

Posebno se ističu glavni zaključci:

1. svim revizorskim društvima i samostalnim revizorima uputiti će se obrazac Popis ugovorenih zakonskih revizija za 2007. godinu (objavljen na web stranici Komore), te društva tražene podatke moraju dostaviti Komori najkasnije do 31.12.2007.
2. uputiti pismo najpoznatijim konzultantskim kućama (RRIF, RIF, TEB i dr.) kako bi se prikupile informacije o sadržaju i temama, te programu njihovih planiranih seminara u 2008. godini na osnovi kojih će Upravno vijeće Komore zajedno s Odborom za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje definirati koji su to njihovi seminari prihvatljivi za stručno usavršavanje revizora, jer će biti bodovani.
3. imenuje se Povjerenstvo za provođenje organizacije edukacije i održavanje ispita u kojem će se nalaziti: voditelj prof. dr. Stjepan Tadijančević, zamjenik prof. dr. Boris Tušek, mr. sc. Čevizović, te ovlaštene revizori mr. sc. Željko Tintor i mr. sc. Filip Brekalo, gđe. Ana Gospodinović (Ernst&Young) i Ivana Matovina (KPMG).
4. za ovlaštene revizore 20.12.2007. u hotelu Antunović u Zagrebu održati će se besplatno stručno savjetovanje,
5. da se u budućnosti organiziraju okrugli stolovi, uz prisutnost vodećih stručnjaka iz revizorskih društava, kako bi se razjasnila i definirala važna pitanja i stavovi iz prakse, koji bi se zatim objavili na web stranici Komore.
6. da temeljem članka 32. i 43. Zakona o reviziji, te članka 4. i 16. točke 6. i 9. Statuta HRK, Upravno vijeće Komore sastavi listu ovlaštenih revizora iz revizorskih društava s tri i više zaposlenih ovlaštenih revizora (*10 godina radnog iskustva u struci i kvalitete koje određuje Kodeks profesionalne etike revizora, da nisu kažnjavani za poslove iz platnog prometa*) koji bi obavljali nadzor i provjeru kvalitete rada revizorskih društava i samostalnih revizora temeljem članka 44. Zakona o reviziji. Zbog kontinuiteta u razvoju revizorske struke potrebno je također imenovati cca 20-30 % mlađih revizora koji također imaju iskustvo u revizorskoj profesiji, ali ne manje od 7 godina. Revizorska društva s jednim ili dvoje zaposlenih revizora, dat će kroz određeno vrijeme po regionalnom principu osobu za provođenje nadzora, kako bi svi bili uključeni. Nakon dobivenih prijedloga, Upravno vijeće Komore sastavit će listu ovlaštenih revizora koji će biti ovlaštene obavljati nadzor i ta će se lista javno objaviti na web stranici Komore. Prije samog nadzora sastavio bi se plan i program nadzora s imenima osoba koje će obavljati nadzor, te bi se program nadzora također javno objavio na web stranici Komore. Pravila postupanja u provođenju postupka nadzora i provjere kvalitete rada moraju biti jednoznačna.

Edukacija za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora

Na temelju članka 32. stavka 2. točke 4. Zakona o reviziji i Pravilnika o stručnom osposobljavanju i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, Komora je dužna organizirati i provoditi edukaciju i pristup ispitu za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

Stoga je svim revizorskim društvima poslan poziv da do 23.11.2007. dostave prijave za sve potencijalne kandidate koje su ispunili zakonske obveze za pristupanje edukaciji i ispitu za zvanje ovlaštenog revizora.

Zaprimljeno je 120 prijava, od kojih njih 80-tak ispunjavaju sve zakonom propisane uvjete za pristup obrazovanju, odnosno pohađanju edukacije i nakon toga polaganju stručnog ispita.

Povjerenstvo za edukaciju izradilo je program po pojedinim predmetima za revizorski ispit, s naglaskom na praktični dio i izvođenje programa edukacije koji će pretežito obrađivati praktične primjere iz revizorske prakse. Provođenje edukacije predviđa se za mjesec svibanj 2008., te nakon toga pristup i polaganje ispita za zvanje ovlaštenog revizora. Na zahtjev Upravnog vijeća Komore, Povjerenstvo za edukaciju dužno je izraditi i izvedbeni program edukacije po pojedinim predmetima, koji će dati prioritet praktičnom dijelu nastave.

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora 20. 12. 2007.

Temeljem članka 32. stavka 2 točke 14. Zakona o reviziji (N.N.146/05), članka 4. točke 11. Statuta Komore (N. N. 63/06), i članaka 2. i 3. Pravilnika o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora, Komora je organizirala jednodnevno stručno savjetovanje za sve ovlaštene revizore, u hotelu „Antunović“ u Zagrebu, u okviru kojeg su se obrađivale teme koje su aktualne u obavljanju revizije i u svakidašnjem radu revizora. Pojedine teme sa stručnog savjetovanja predlagali su i sami ovlašteni revizori, odnosno revizorska društva, te je na taj način istaknuta osnovna tematika stručnog savjetovanja koja se odnosi na:

Primjenu okvira za financijsko izvješćivanje MRS, MSFI, MRevS, Kodeks profesionalne etike revizora, Mjerenje i priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme MRS-16 i ulaganje u nekretnine MRS-40, Financijski instrumenti: objavljivanje i prezentiranje MRS-32, priznavanje i mjerenje MRS-39, Konsolidaciju financijskih izvještaja MRS-27 i ulaganje u pridružena društva MRS-28, Revizorovo izvješće i prilozi prema MRevS 700; 701; 580 povezano sa Zakonom o reviziji, Kontrolu kvalitete revizorova rada, te rani postupci završne revizije.

Nakon održanog teoretskog dijela stručnog savjetovanja održala se radionica u okviru koje su se davali odgovori na postavljena pitanja u raspravi sudionika. Stručnom savjetovanju ovlaštenih revizora bilo je nazočno preko 450 ovlaštenih revizora.

Savjetovanje je izuzetno dobro prihvaćeno. Opći je zaključak da obrađene teme značajno doprinose većoj kvaliteti rada revizorskih društava kao i da savjetovanja treba održavati najmanje dva puta godišnje. Sva prezentirana predavanja objavljena su na internet stranici Komore.

Naplata članarine i doprinosa Komori

Tijekom poslovne 2007. godine posvetila se je dužna pažnja naplati članarina i doprinosa koji su jedini prihod Komore i od čega se Komora financira u svim segmentima djelovanja. U više navrata svim članicama Komore poslana su obavijesti o plaćanju kako zaostalih, tako i tekućih obveza prema Komori. Tako je naplaćen značajni dio zaostalih obveza iz 2006. godine, te tekuće obveze za 2007. godinu.

Kontrola kvalitete rada revizorskih društava

O nadzoru kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i zajedničkih revizorskih ureda Hrvatska revizorska komora, sukladno članku 32. stavku 2. točki 13. Zakona, obvezno svakih 6 (šest) mjeseci obavještava Ministarstvo financija.

Temeljem članka 32. stavka 2. točke 13. i članka 44. Zakona o reviziji i članaka 20.-22. Pravilnika o provođenju nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i ovlaštenih revizora Komora je u pisanom obliku pozvala sva revizorska društva i samostalne revizore da u cilju provedbe kontinuiranog nadzora kvalitete njihovog rada, a sukladno zakonskim ovlaštenjima i Odluci Upravnog vijeća Hrvatske revizorske komore sa X sjednice od 03.10.2007., najkasnije do 31.12.2007. popune i dostave tražene podatke na obrascu *Popis ugovorenih zakonskih revizija financijskih izvještaja za 2007. godinu*.

Od njihova ukupnog broja 262 do 31.12.2007. tu je obvezu ispunilo njih 222.

Usklađenje Zakona o reviziji

U Ministarstvu financija održan je sastanak radne skupine za izmjenu i dopune Zakona o reviziji, odnosno njegovog usklađenja s 8. Direktivom EU. Usklađivanje mora biti izvršeno najkasnije do 30.06.2008. Predstavnici Komore, ujedno članovi skupine, preuzeli su obvezu da će u ime Komore izraditi Nacrt izmjena i dopuna Zakona o reviziji koji će biti usklađen s 8. Direktivom EU. Na tom sastanku odlučeno je da će hrvatska delegacija od 15-tak ljudi (*petero članova u ime Komore*) u razdoblju od 10. do 15.02.2008. otići u Brisel na tehnički sastanka u svezi usklađenju Zakona o reviziji s 8. Direktivom EU.

Tehnički sastanak za 4. mjerilo (revizija) za zatvaranje Poglavlja 6. - Pravo trgovačkih društava u pregovorima održan je 11. i 12. veljače 2008. u Briselu.

Na sastanku su raspravljane teme vezane za problem potpunog usklađivanja našeg trenutno važećeg Zakona o reviziji s 8. Direktivom Europske unije, prije svega o ustroju javnog nadzora Komore, upotrebe jezika i kriterija državljanstva, kontroli kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora kao i o sudbini revizorske tarife.

Zaključci sa sastanka odnose se na poštivanje odredbi 8. Direktive, posebice uz javni nadzor koji treba ustrojiti kao poseban odbor fizičkih osoba. Može biti lociran pri ministarstvu financija, ali i pri Komori. Bitno je da to bude neovisan nadzor sa svojim tajništvom i budžetom. Što se tiče kontrole kvalitete nju moraju obavljati neovisne osobe koje ne smiju biti zaposlenici revizorskih društava, mogu biti zaposlenici Komore i potpadaju pod javni nadzor.

Tarifa revizorskih usluga je upitna- prema mišljenju Europske Komisije protivna je tržišnom natjecanju. Za upotrebu jezika ne bi se smio zahtijevati poseban kriterij – ispit znanja, već bi se poznavanje jezika provjerilo kroz edukaciju, nostrifikaciju, pisanje revizorskog izvještaja na hrvatskom jeziku.

Aktivnosti Komore usmjerene su na pripreme vezane za usklađivanje Zakona o reviziji s 8. Direktivom koja regulira reviziju u Europskoj Uniji, a prema zahtjevima Europske komisije.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Javna rasprava o prijedlogu Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI), a koju je otvorio Odbor za standarde financijskog izvještavanja trajala je do 20.siječnja 2008.

Na zahtjev Odbora, Komora je prikupila pisane primjedbe i mišljenja svojih članica na predložene HSFI-a, te ih objedinjene uputila Odboru na razmatranje i prihvaćanje. Iz zaprimljenih primjedbi iščitava se zajednički stav svih članica da je to zapravo neuspjela skraćena verzija MSFI s puno gramatičkih pogrešaka i nejasnih i neusklađenih pojmova sa ZTD i Zakonom o računovodstvu.

Pored navedenog Komora je obavljala i ostale poslovne aktivnosti iz svoje nadležnosti koje predstavljaju kontinuirano poslovanje institucije:

- odgovarala na niz upita pojedinaca, poslovnih i gospodarskih subjekata koji su tražili određena pojašnjenja u vezi s poslovanjem Komore, primjenom Tarife, izdavanjem odobrenja za rad revizorskim društvima, izdavanjem certifikata i drugo. Najviše je upita bilo vezano uz primjenu važeće Tarife revizorskih usluga,
- izdavala prethodne dozvole (čl. 54. Zakona o reviziji) i dozvole za rad (čl.55. Zakona o reviziji), te potvrde iz pripadajućih registara
- usporedo sa svim poslovima podiže se i informatička podrška kako bi se mogli nesmetano odvijati poslovi oko ustroja Registara i ostalih informatičkih baza podataka.

Okončanjem likvidacijskog postupka bivšeg HUR-a sva imovina iz zaključnih likvidacijskih izvješća proknjižena je u poslovne knjige Komore.

IV. MEĐUNARODNA SURADNJA I OSTALI KONTAKTI

Početkom studenog u Komori je na prijedlog Hrvatske narodne banke održan sastanak, s predstavnicima misije MMF-a i Europske Komisije čiji se interes posebno odnosio na nebankarski sustav u RH, osiguranje, investicijske i mirovinske fondove, te suradnju Komore s HANFA-om koja vrši nadzor nad financijskim institucijama.

Predsjednica Komore u siječnju 2008. posjetila je slovenski Institut za reviziju te upoznala njihova iskustva u primjeni zakona o reviziji, te se upoznala s nacrtom njihovog novog zakona o reviziji koji je usklađen s 8. Direktivom.

Predsjednica Komore pokrenula je postupak učlanjenja Komore u IFAC (Međunarodnu federaciju računovođa) te se očekuje da će biti okončan tijekom prve polovice 2008. godine.

Koncem veljače održan je radni sastanak sa Hrvatskim aktuarskim društvom na kojem su pored predstavnika aktuarskog društva bili i predstavnici revizorskih društava koje obavljaju reviziju osiguravajućih društava. Tema sastanka je bila Mišljenje nezavisnog aktuara u kontekstu revizorovog mišljenja. Na sastanku je dogovorena zajednička daljnja suradnja po tom pitanju.

Početkom veljače započeli su inicijalni razgovori sa predstavnicima ACCA o mogućnosti uključivanja Komore kao zvanične institucije u organizaciji ove edukacije u Hrvatskoj, mogućnosti stjecana certifikata i njihovog priznavanja.

V. ZAKLJUČAK

Tijekom izvještajnog razdoblja srpanj 2007. – veljača 2008. na već otprije stvorenim najvažnijim pretpostavkama za rad sustava i podizanja institucije Komora je postigla odnosno omogućila redovno obavljanje poslova i svih aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Stvoreni su uvjeti za izdavanje dozvola za rad i ustrojavanje svih registara, a izradom podzakonskih i provedbenih akata omogućena je dosljedna primjena Zakona o reviziji u praksi i mogućnost sustavnog razvitka revizorske struke, sukladno domicilnom pravnom određenju, te prihvaćanje dostignuća pravne stečevine EU i međunarodnog prava.

U budućem razdoblju treba najviše poraditi na uspostavi provjere kvalitete rada, odnosno pronalaženju adekvatnih kadrova koji će te poslove obavljati. I pored svih nastojanja Komora nije u proteklom razdoblju uspjela pronaći odgovarajuće kadrove za te poslove, jednostavno ne postoji interes i to je jedan od najvažnijih poslova koje treba odraditi.

Uz sve navedene obveze Komore i uz proširenje kadrova veže se i problem poslovnog prostora u kojem se trenutno obavljaju svi poslovi institucije, a koji nije adekvatan stvarnim potrebama, te će se u narednom razdoblju prići rješavanju tog problema.

Predsjednica
Hrvatske revizorske Komore

Ana Krivičić, dipl. oec.

Dodaci uz izvješće:

1. Osnovni podaci o Komori i o ustroju Komore